

KARTA GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW

1. Obiekt Latarnia morska wraz z zabudową towarzyszącą oraz ogrodem			A. Architektura B. Układy przestrzenne C. Cmentarz D. Zieleń komponowana E. Archeologia		A, B	
2. Obecna funkcja latarnia morska	3. Materiał cegła	4. Datowanie 2 połowa XIX w.				
18. Zdjęcie /mapa / plan 			5. Miejscowość <h3 style="text-align: center;">NIECHORZE</h3> 6. Gmina REWAL			
7. Powiat GRYFICKI		8. Województwo ZACHODNIOPOMORSKIE				
9. Adres ul. POLNA 30 72-350 Niechorze						
10. Lokalizacja			11. Nr ewidencyjny działki 602/1			
12. Lokalizacja archeologiczna:						
Nr obszaru AZP						
Nr stanowiska na obszarze AZP						
Nr stanowiska w miejscowości						
13. Własność Skarb Państwa			14. Użytkownik Urząd Morski			
15. Informacja o ochronie:						
Nr i data wpisu do rejestru zabytków			1350, z dnia 23.09.1997 r. znak: DZ-4200/25/0/97			
zapis w planie zagosp. przestrzennego			Brak planu			
inne (np. pomnik historii)						
16. Stan zachowania (skala 1-5) 5 – bardzo dobry				17. Rodzaj zagrożeń		

19. Opis obiektu (elementy zabytkowe), historia obiektu

Latarnia morska usytuowana jest na wysokim klifowym brzegu /21 m n.p.m./, w odległości ca 80 m od Morza Bałtyckiego, w zach. części Niechorza. Zespół obiektów latarni zbudowano w latach 1863-1866 /po raz pierwszy jej światło rozbłysło – 1.12.1866 r./.

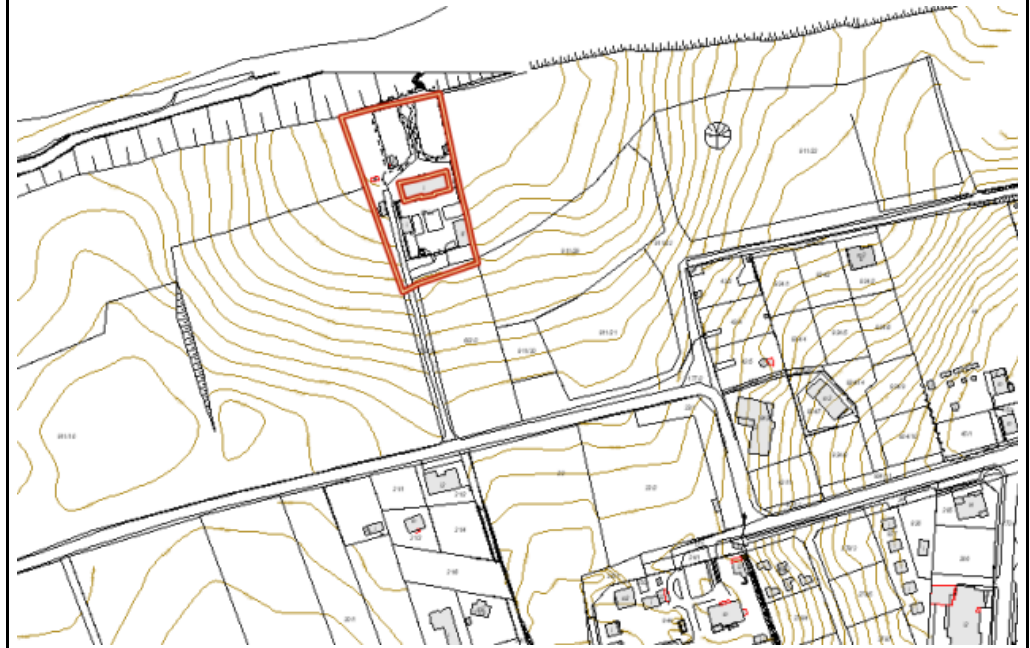
Stanowi specjalną budowlę, której charakterystyczny wygląd w dzień /kształt sylwety, wysokość, kolorystyka elewacji/ oraz stale dozorowane światło w nocy jest stałym, głównym punktem namiarowym w systemie oznakowania nawigacyjnego wybrzeża, dla określenia pozycji własnej statku w przybrzeżnej żegludze morskiej. Budowla rozplanowana na rzucie prostokąta. Tworzy ją II-kondygnacyjny budynek latarników i wieża latarni na rzucie kwadratu wpisana w jego obrys. Od wysokości 19 m wieża ma przekrój ośmiokątny /całkowita wysokość wraz z laterną wynosi –ca 44m/. Bryła latarni charakteryzuje się harmonijnie, symetrycznie ukształtowanymi elewacjami. W centrum fasady 3-osiowa partia wejściowa ujęta arkadami. Wyżej otwarty taras z ażurową balustradą. Articulację ścian tworzą lizeny i gzymsy /w zwieńczeniu arkatura/. Otwory okienne o wykroju półkolistym /zachowała się część pierwotnej stolarki wraz z okiennicami/. Budynek latarników, kwadratowa partia wieży, narożnikowe blendy i zwieńczenie ośmiobocznego trzonu licowane czerwoną, klinkierową cegłą. Pozostałe partie trzonu pierwotnie oblicowane jasnożółtą cegłą /ob. Otynkowane/. W elewacji płd. dwa otwory drzwiowe komunikują latarnię z podwórzem gospodarczym. Zachowały się: budynek inwentarski i stodoła oraz dekoracyjne, ceglane ogrodzenie z dwiema furtami o wystroju architektonicznym analogicznym do latarni. Po płn. stornie zabudowy zlokalizowany jest regularny, użytkowo-ozdobny ogród.

Podczas działań wojennych w 1945 roku, pocisk artyleryjski zniszczył laternę, w której znajdowała się lampa i aparatura umożliwiająca świecenie latarni. Niemcy podczas wycofywania się założyli w budynku 8 min, które zostały znalezione przez latarników po wyzwoleniu latarni i na szczęście nie zdażyły wybuchnąć. Latarnia została odbudowana według dawnej dokumentacji, a jej ponowne uruchomienie nastąpiło 18 grudnia 1948 roku. W 1999 roku wykonano kapitalny remont latarni.

Wiosną 2008 roku wykonano remont tarasu widokowego i laterny. Remont objął wymianę podłoża i balustrad tarasu oraz wymianę siatki zabezpieczającej i szyb laterny.

Kalendarium: 1866 – uruchomienie latarni; 1945 – zniszczenie laterny przez pocisk artyleryjski; 18.12.1948 – ponowne uruchomienie latarni po odbudowie; 1999 – kapitalny remont latarni; 2008 – remont tarasu widokowego i laterny

20. Zdjęcie / mapa / plan

21. Prace budowlane i konserwatorskie, dokumentacja

- Wnioski Konserwatorskie do Skróconego Studium Ruralistycznego Gm. Rewal, autor: mgr W. Witek, Sz-n 1997 r.
- Uchwała Nr LVI/389/10 Rady Gminy Rewal z dnia 26.03.2010 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy.

22. Uwagi

23. Opracował
Krzysztof Gnat

24. Data wykonania ewidencji
2010 r.